

Написано от Христо Христов
Вторник, 05 Април 2016 14:29

Върхушката на БКП е използвала успешно прототипи на офшорни зони чрез Държавна сигурност още в началото на 60-те години на миналия век, за да прикрие участието си в сделки с оръжие и други финансови операции, показва разследване на журналиста [Христо Христов](#), посветено на източването на държавни капитали чрез задграничните фирми, създадени по време на комунистическия режим.

Първата фирма при управлението на БКП, регистрирана зад граница", е „Имекстраком“, основана през 1961 г. във Вадуц, Лихтенщайн, чрез подставен адвокат, представлявана от офицера от Първо управление на ДС Георги Найденов, който в същото време е ръководител на търговско предприятие „Тексим“. Малко по-късно той регистрира в Панама и дружеството „Интернационале трейдинг инвестмънт банк инкопорейтед“.

Сайтът [desebg.com](#) припомня тези факти на фона на разразилия се скандал с разкриването на огромно количество вътрешни документи на адвокатска кантора в „Мосак Фонсека“ в Панама, разкриваща схеми за прикриване на финансови потоци чрез хиляди офшорни компании.

Разследването е част от документалната книга на Христо Христов [„Империята на задграничните фирми“](#)

- най-подробното журналистическо разследване, издадено през 2009 г. от "Сиела" и преиздадено през 2015 г., посветено на създаването, дейността и източването на дружествата с българско участие зад граница в периода 1961-2007 г. В

част 1

от него е представено началото с „Имекстраком“ и „Тексим“.

„Имекстраком“ – първата задгранична фирма

На 24 септември 1963 Г. висшето партийно ръководство на Българската комунистическа партия (БКП) – Политбюро на Централния комитет (ЦК) – със секретно решение “дава съгласие на другаря Георги Найденов да се издаде алжирски паспорт като на алжирски гражданин, без да губи българското си поданство“. На следващия ден решението е потвърдено с „лично строго поверително“ разпореждане на Министерския съвет.

Георги Найденов е кадрови служител от Първо управление (разузнаването) на Държавна сигурност (ДС), а целта на секретните решения е с алжирското гражданство да се прикрие българското участие в създаденото от него през 1961 г. във Вадуц, Лихтенщайн, задгранично дружество „Имекстраком“. Офицерът от ДС играе основна роля в тайните операции по доставянето на оръжие за Алжирския фронт за национално освобождение.

Оръжейните сделки се заплащат в брой на българската страна и се реализират чрез специално създадената за това „Имекстраком“. Фирмата е първото дружество с българско участие зад граница. С нея е поставено началото на империя от задгранични фирми, която в края на комунизма надхвърля числото 450 в над 70 държави от целия свят.

Създадени под предлог, че са необходими за завладяването на нови пазари, те са регистрирани преди всичко в редица развити западни държави и в страни от Третия свят, а след разпадането на комунизма се превръщат в един от каналите за източване на национални капитали.

Рожбата на Държавна сигурност

Както показва историята на „Имекстраком“, още в началото задграничните фирми са използвани пряко от ДС за различни секретни операции, без значение дали извършват търговска дейност, или са дружества, специално създадени от самата ДС.

Написано от Христо Христов
Вторник, 05 Април 2016 14:29

Офицерът от разузнаването Георги Найденов и „Имекстраком“ са тясно свързани с придобилото особена популярност през 60-те години в България държавно търговско предприятие (ДТП) „Тексим“. Найденов е негов ръководител, а „Имекстраком“ е не само първото задгранично дружество с българско участие, но и първата задгранична фирма на предприятието. „Тексим“ е създаден със строго поверително разпореждане на Министерския съвет №2107 на 3 декември 1960 г. Обособен е като външотърговско предприятие в рамките на инженерното управление при Министерството на външната търговия (МВТ) за внос и износ с капиталистическите страни.

Предложението за създаването на „Тексим“ е внесено в правителството със строго поверителна записка на зам.-председателя на Министерския съвет Живко Живков до министър-председателя Антон Югов за прерастване на инженерния отдел в управление към МВТ. Отделът е създаден през 1952 г. в системата на търговското министерство със задача да доставя въоръжение, бойна техника и техническа помощ на Министерството на народната отбрана (МНО), МВР и военните заводи.

Началото на „Тексим“

През 1959 г. към инженерния отдел е прехвърлена и доставката на редки метали, радиоактивни изотопи, както и необходимото за тях оборудване и апаратура. Впоследствие на отдела е възложен и износът на уранова руда, оръжие и боеприпаси.

В мотивите си вицепремиерът Живко Живков посочва, че „към Министерството на външните работи в СССР е създадено инженерно и главно инженерно управление със същите задачи. Такива управления има и в другите социалистически страни. За работата им с капиталистическите страни при тях са създадени търговски предприятия“.

Секретната записка на вицепремиера Живко Живков е подготвена въз основа на секретен доклад от министъра на външната търговия Георги Кумбилиев. В него е посочено, че „досега инженерният отдел има създадени връзки с някои капиталистически фирми, води преговори и реализира износ посредством частни лица в страната, което не всякога удовлетворява чуждестранните клиенти. Затова е

Написано от Христо Христов
Вторник, 05 Април 2016 14:29

необходимо да се създаде външнотърговско предприятие в рамките на щата на предлаганото инженерно управление, посредством което да се реализира износът за слаборазвити капиталистически страни“.

От секретния доклад се разбира, че извършваната от инженерния отдел търговска дейност и връзките му с доставчици и клиенти „отдавна го охарактеризират като търговско предприятие със свое самостоятелно планиране, счетоводство и деловодство“.

Инженерното управление започва с щат от 35 души, три отдела – „Внос“, „Износ“ и „Финансово-стопански“, секретно деловодство, пласментна служба, двама задгранични служители в Москва и по един в Прага и Яш. Фондът работна заплата възлиза на 4844 лева.

Христо Христов

ИМПЕРИЯТА НА ЗАДГРАНИЧНИТЕ ФИРМИ

Създаване, дейност и източване
на дружествата с българско участие
заг граница 1961-2007

